

FEJÉR MEGYEI KÖNYVTÁROS

Fejér megye könyvtárosainak és olvasóinak tájékoztatója XXXVIII. évf. 1998/2.sz.

Fejér megye önkormányzati könyvtárainak 1997. évi tevékenysége

1997. december 31-én Fejér megyében **127** önkormányzati könyvtár működött, míg előző évben 128 könyvtárat tartott nyilván a statisztika. Az önálló könyvtárak száma **104**, ugyanannyi mint tavaly volt. A fiókkönyvtárak száma **24-ről 23-ra** csökkent.

A működésüket szüneteltető önálló könyvtárak száma a tavalyi négyről ötre emelkedett. Ráckeresztúr, Baracska, Kápolnásnyék, Kulcs mellett 1997-ben Nadapon is zárva volt a könyvtár. Zámolyon a művelődési házban ideiglenesen cigány családokat szállásoltak el, ezért a könyvtár működése az év második felében szünetelt.

Alsószentivánon az elhanyagolt művelődési házból az iskola egyik tantermébe szállították át a könyveket, Kálozon pedig egy helyiséggel bővítették a könyvtárat. A könyvtárak elhelyezésében - az említettekén kívül - lényeges változás nem történt.

A személyi feltételeket tekintve az önkormányzati hálózatban összesen **224** fő dolgozott valamilyen könyvtárosi munkakörben, ebből **138** főfoglalkozásúként: **110** fő a városi könyvtárakban és a megyei könyvtárban, **28** fő a községekben. A részmunkaidősök száma **37** (a városokban **10**, a községekben **27** fő), a nem főfoglalkozásúaké **46** fő, közülük **40**-en községi könyvtárakban dolgoznak **3** fő pedig társadalmi munkában látja el feladatát. A főfoglalkozásúak száma **4**-gyel, a részmunkaidősök száma **5**-tel csökkent a korábbi évhez képest, a nem főfoglalkozásúaké pedig **6** fővel lett kevesebb mint az előző évben. A könyvtárosi munkakörben dolgozók végzettségét tekintve: **75** főnek felsőfokú könyvtárosi képesítése, **21** főnek egyéb felsőfokú diplomája van, középfokú könyvtárosi végzettséggel kiegészítve. **81**-en rendelkeznek középfokú könyvtárosi képesítéssel, és **46** azoknak a száma, akiknek valamilyen egyéb végzettségük van vagy semmilyen szakmai képesítésük sincs.

Az állománygyarapításra fordított összeg **23.199 e Ft-ról 28.991 e Ft-ra** nőtt, **5.792 e Ft**-tal emelkedett. (Mivel az idei statisztikában a tavalyitól eltérően csak a leltárba vett dokumentumok beszerzési összegét szerepeltettük, az összehasonlíthatóság érdekében a tavalyi adatból is levontuk a folyóirat előfizetés díját.)

Az év folyamán vásárolt dokumentumok száma **45.053** volt, **8066-tal** több mint 1996-ban (1994-ben **38.083**, 1995-ben **54.606**, 1996-ban **36.987** kötetet vásároltak a könyvtárak). A beszerzett dokumentumok száma tehát jelentősen nőtt nemcsak a tavalyi, hanem (az 1995. évi gyarapodás kivételével) a többi évhez képest is. A vásárolt dokumentumok átlagára 1997-ben **643 Ft** volt, ami szintén meghaladja a korábbi évek átlagát (1996-ban **627 Ft**, 1995-ben **325 Ft**, 1994-ben **447 Ft**).

Az egy lakosra jutó, állománygyarapításra fordított összeg megyei átlaga **68 Ft** volt. (A folyóirat előfizetést nem vettük figyelembe a számításnál). 1996-ban ez az összeg **54 Ft** volt. A szünetelő könyvtárakon kívül, a Szakszervezetek Fejér Megyei Könyvtárával kötött ellátási szerződés keretében 5 további könyvtárnak nem gyarapodott az állománya, mivel nincsen lehetőségük önálló szerzeményezésre.

Az állományapasztás mértéke is jóval meghaladta a tavalyi mértékét a megye könyvtáraiban. A selejtezett dokumentumok száma - szemben az 1996. évi **32.519** db törölt dokumentummal - 1997-ben **53.884 db** volt.

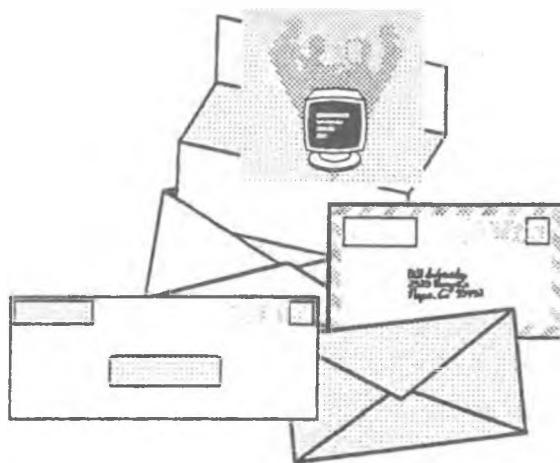
A megye önkormányzati könyvtáraiban **60.383** beiratkozott olvasót regisztráltak, csak **449 fővel** kevesebbet mint 1996-ban. (1995-ben a számuk **55336 fő** volt, ami azt mutatja, nem csökken a könyvtárak iránti olvasói érdeklődés.) A beiratkozott olvasók **36 %**-a a 14 évesnél fiatalabb korosztályból került ki.

Az 1997. évi statisztikai adatok alapján megállapíthatjuk, hogy a megye önkormányzati könyvtárainak működési körülményei nem változtak jelentősen. Ha azonban azt is figyelembe vesszük, hogy évek óta hasonló tendencia érvényesül, azaz a könyvtárakra fordított összegek nem változnak, vagy csak csekély mértékben nőnek, azt kell mondanunk, hogy a könyvtárak egyre nehezebben tudnak megfelelni az elvárásoknak, egyre nehezebben tudnak megfelelő választékot biztosítani olvasóiknak. A színvonal ennek következtében (néhány kivételtől eltekintve) lassan, de folyamatosan csökken. Mindezt elsősorban a kisebb települések könyvtáraitól mondhatjuk.

A városi könyvtárakban sokkal biztatóbb a helyzet. Az egy lakosra jutó gyarapítási összeg - folyóirat előfizetések nélkül - átlagosan **81 Ft**. A városi könyvtárak országos átlaga ennél alig magasabb (**99 Ft**), amelyet tudvalevőleg az

időszaki kiadványok előfizetési díjának figyelembe vételével számítottak ki. A sorból egyedül csak a nemrég városi rangot kapott Polgárdi lóg ki, ahol az egy főre jutó gyarapítási összeg mindössze: 12 Ft. A számok nem tükrözik, de meg kell említeni, hogy a városi könyvtárak az elmúlt években - élve a különböző pályázati lehetőségekkel - a számítógépesítés terén is nagyot léptek előre. Ennek következtében ma már minden városi könyvtár egy vagy több számítógéppel valamint (ismét csak Polgárdi kivételével) Internet hozzáféréssel is rendelkezik. Ezt azért is fontos megjegyezni, mert napjainkban a könyvtárak színvonalát, már nem lehet pusztán a hagyományos szakmai mutatók alapján megítélni. Fejér megye városi könyvtárai (és remélhetően majd községi könyvtárai is egyre inkább) jó reményekkel nézhetnek a jövőbe.

Hegy Tamás

Tájékoztatásul közöljük Fejér megye könyvtárainak elektronikus levélcímeit:

Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár

Dr. Arató Antal igazgató

Komlósi József igazgató h.

Némethné Felföldy Magdolna (Olvasószolgálat)

Dr. Kisteleki Győzőné (Feldolgozó Osztály)

Hegy Tamás (Módszertani Osztály)

Városi Könyvtár, Székesfehérvár

Nagy Károly Városi Könyvtár, Bicske

József Attila Városi Könyvtár, Dunaújváros

Vas Gereben Városi Könyvtár, Enying

Városi Könyvtár, Gárdony

Radó Antal Városi Könyvtár, Mór

Madarász József Városi Könyvtár, Sárbogárd

Nagyközségi Könyvtár, Ercsi

ÁMK József Attila Könyvtára, Perkáta

Kodolányi János Alapítványi Főiskola Könyvtára, Székesfehérvár

ara11866@helka.iif.hu

komlosi@helka.iif.hu

vmmk@geo.cslm.hu

kis11867@helka.iif.hu

sza11868@helka.iiff.hu

albateka@c3.hu

libbics@c3.hu

jak-dujv@mail.poliod.hu

vasgvkt@c3.hu

gardteka@mail.c3.hu

radokvt@mail.c3.hu

madarasz@dunanet.hu

ercsimh@c3.hu

pkkijak@almos.vein.hu

konyvtar@kodolanyi.alba.hu

Fejér megye önkormányzati könyvtárainak

1997. évi legfontosabb adatai

VÁROSOK

	Alap ter.	Könyvtári	Beszerzési	Beiratkozott	Kölcsönzött	Beszerz. kvóta	Alapter.ellátott.	Tárolási index	Ellátottság	Olvasó arány	Olvasói érdeklődés	
	Lakos	(m ²)	állomány	összeg (Ft)	olvasó	dokument.	(Ft/lakos)	(m ² /100 lakos)	(áll./m ²)	(Áll./lakos)	(lakos/olvasó)	(Kölcs. dok/olvasó)
Székesfehérvár (MK)	106772	2390	275162	5750	10208	222238	54	2,2	115	2,6	10,46	21,8
Székesfehérvár (VK)	106772	1084	211587	2698	8414	294421	25	1,0	199	2,0	12,69	35,0
Összesen:	106772	3454	486749	8448	18622	516659	79	3,2	141	4,6	5,73	27,7
Bicske	11454	563	63256	669	1961	32687	58	4,9	112	5,5	5,84	16,7
Dunaújváros	56889	2800	182463	4213	10604	174595	74	4,9	65	3,2	5,36	16,5
Enying	7314	326	30191	929	1167	32604	127	4,5	93	4,1	6,27	27,9
Gárdony	8673	428	36189	935	1363	34831	108	4,9	85	4,2	6,36	25,6
Mór	14710	403	84142	1367	1896	48760	93	2,7	209	5,7	7,76	25,7
Polgárdi	6065	142	17285	75	723	20014	12	2,3	122	2,8	8,39	27,7
Sárbogárd	13448	562	65345	1414	2154	58937	105	4,2	116	4,9	6,24	27,4
Városok össz.:	118553	5224	478871	9602	19868	402428	81	4,4	92	4,0	5,97	20,3

KÖZSÉGEK

Aba	4106	90	10906	196	220	5466	48	2,2	121	2,7	18,66	24,8
Adony	3575	80	12850	64	518	3615	18	2,2	161	3,6	6,90	7,0
Alap	2171	60	6599	37	316	7181	17	2,8	110	3,0	6,87	22,7
Alcsútdoboz	1380	50	6572	21	270	300	15	3,6	131	4,8	5,11	1,1
Alsószentiván	706	42	5223	1	102	1276	1	5,9	124	7,4	6,92	12,5
Bakonycsenye	3212	107	12154	103	404	10163	32	3,3	114	3,8	7,95	25,2
Balinka	904	32	6582	55	73	2057	61	3,5	206	7,3	12,38	28,2
Baracs	3051	125	15187	152	359	11473	50	4,1	121	5,0	8,50	32,0
Baracska	2501	83	6090				0	3,3	73	2,4	0,00	0,0
Beloianisz	1141	90	9279	62	290	1012	54	7,9	103	8,1	3,93	3,5
Besnyő	1888	42	6658	33	126	2612	17	2,2	159	3,5	14,98	20,7
Bodajk	3950	150	14433	202	519	5617	51	3,8	96	3,7	7,61	10,8
Cece	2820	67	9860	65	247	2984	23	2,4	147	3,5	11,42	12,1
Csabdi	1120	48	9492	101	268	3749	90	4,3	198	8,5	4,18	14,0
Csákberény	1234	38	6646	155	291	5539	126	3,1	175	5,4	4,24	19,0
Csákvár	5126	200	23975	295	638	16426	58	3,9	120	4,7	8,03	25,7
Csókakő	1031	36	5440	22	190	2442	21	3,5	151	5,3	5,43	12,9
Csór	1479	42	6708	87	120	5655	59	2,8	160	4,5	12,33	47,1
Csűsz	1025	60	4513	0	112	3791	0	5,9	75	4,4	9,15	33,8
Dég	2714	90	9769	111	235	4858	41	3,3	109	3,6	11,55	20,7
Előszállás	3761	133	14993	29	311	7809	8	3,5	113	4,0	12,09	25,1

Községek	Alapte	Könyvtár	Beszerezés	Berakozott	Községhatár	Beszerez. könt.	Alapirányított	Térkép index	Ellátottság	Olyasó arány	Olyasó értékelés	
	Lakos	(m ²)	(m ² /lakos)	(lakos)	(lakos)	(m ² /lakos)	(m ² /100 lakos)	(0/100)	(1/100)	(lakos/1000)	(lakos/1000)	
Ercsi	8154	152	22620	664	749	20231	81	1,9	149	2,8	10,89	27,0
Etyek	3267	158	19072	584	819	38128	179	4,8	121	5,8	3,99	46,6
Fehérvárcsurgó	1866	102	7482	75	132	3256	40	5,5	73	4,0	14,14	24,7
Felcsút	1616	48	5934	16	90	467	10	2,8	129	3,7	17,96	5,2
Füle	849	70	5316	64	105	2180	75	8,2	76	6,3	8,09	20,8
Gánt	783	60	5383	0	48	158	0	7,7	90	6,9	16,31	3,3
Gyúró	1145	35	5446	30	107	1329	26	3,1	156	4,8	10,70	12,4
Hantos	968	35	4119	0	161	1463	0	3,6	118	4,3	6,01	9,1
Igar	1106	20	7492	69	87	2359	62	1,8	375	6,8	12,71	27,1
Iszkaszentgyörgy	1578	70	8539	151	201	3324	96	4,4	122	5,4	7,85	16,5
Isztimér	891	48	8708	11	150	2400	12	5,4	181	9,8	5,94	16,0
Iváncsa	2640	45	9378	198	210	4110	75	1,7	208	3,6	12,57	19,6
Jenő	1174	25	3271	1	176	597	1	2,1	131	2,8	6,67	3,4
Kajászó	986	40	4240	4	117	1115	4	4,1	106	4,3	8,43	9,5
Káloz	2494	200	11547	63	281	5300	25	8,0	58	4,6	8,88	18,9
Kápolnásnyék	3130	85	8812	0			0	2,7	104	2,8	0,00	0,0
Kincsesbánya	1563	142	15813	102	189	3676	65	9,1	111	10,1	8,27	19,4
Kisapostag	1172	100	3982	43	55	290	37	8,5	40	3,4	21,31	5,3
Kisláng	2532	91	12735	360	298	6379	142	3,6	140	5,0	8,50	21,4
Kőszárhegy	1169	20	2285	28	121	2069	24	1,7	114	2,0	9,66	17,1
Kulcs	1403	60	1664	0			0	4,3	28	1,2	0,00	0,0
Lajoskomárom	2401	60	9755	85	216	14433	35	2,5	163	4,1	11,12	66,8
Lepsény	3175	125	8781	78	242	5120	25	3,9	70	2,8	13,12	21,2
Lovasberény	2656	114	8812	159	381	5168	60	4,3	77	3,3	6,97	13,6
Magyaralmás	1502	180	6684	68	152	805	45	12,0	37	4,5	9,88	5,3
Mány	2084	63	8434	119	155	4279	57	3,0	134	4,0	13,45	27,6
Martonvásár	4895	110	18430	564	576	11615	115	2,2	168	3,8	8,50	20,2
Mátyásdomb	813	36	3842	50	65	648	62	4,4	107	4,7	12,51	10,0
Mezőfalva	4756	250	23908	602	846	26788	127	5,3	96	5,0	5,62	31,7
Mezőkomárom	1082	70	6380	14	101	2117	13	6,5	91	5,9	10,71	21,0
Mezőszentgyörgy	1348	100	6913	47	127	2626	35	7,4	69	5,1	10,61	20,7
Mezőszilas	2280	268	15556	722	950	17401	317	11,8	58	6,8	2,40	18,3
Moha	388	25	1643	6	18	213	15	6,4	66	4,2	21,56	11,8
Nadap	392	52	3322	0			0	13,3	64	8,5	0,00	0,0
Nádasladány	1765	70	10124	117	168	6792	66	4,0	145	5,7	10,51	40,4
Nagykarácsony	1513	28	5577	61	168	1800	40	1,9	199	3,7	9,01	10,7
Nagylók	1174	12	5781	0	123	5317	0	1,0	482	4,9	9,54	43,2
Nagyveleg	673	32	5541	25	76	1259	37	4,8	173	8,2	8,86	16,6
Nagyvenyim	3606	83	12473	235	293	9240	65	2,3	150	3,5	12,31	31,5

Községek	Alap ter.		Könyvtár	Beszerezés	Beiratkozott	Kölcsönzött	Beszerezés	Alapfel. ellátott	Tárolás Index	Ellátottság	Olvásó arány	Olvásói érdeklődés
	lakos	(m2)	(fő/1000 lakos)	(fő/1000 lakos)	olvásó	(dokumen-)	(fő/lakos)	(m2/100 lakos)	(dől. m2)	(fő/lakos)	(lakos/olvásó)	(Kölcs. dok./olvásó)
Pákozd	2452	56	9067	129	265	7475	53	2,3	162	3,7	9,25	28,2
Pátka	1650	40	7554	89	106	13289	54	2,4	189	4,6	15,57	125,4
Pázmánd	1912	64	7508	95	163	6271	50	3,3	117	3,9	11,73	38,5
Perkáta	3917	240	16490	298	695	37280	76	6,1	69	4,2	5,64	53,6
Pusztaszabolcs	6146	131	12995	279	512	8633	45	2,1	99	2,1	12,00	16,9
Pusztavám	2523	93	13143	65	241	4695	26	3,7	141	5,2	10,47	19,5
Rácalmás	3604	80	9511	105	290	5309	29	2,2	119	2,6	12,43	18,3
Ráckeresztúr	3041	60	5169	0			0	2,0	86	1,7	0,00	0,0
Sáregres	839	60	5862	80	131	2138	95	7,2	98	7,0	6,40	16,3
Sárkeresztes	1417	35	4579	33	117	4208	23	2,5	131	3,2	12,11	36,0
Sárkeresztúr	2275	37	4782	39	60	5018	17	1,6	129	2,1	37,92	83,6
Sárkeszi	496	30	1636	10	37	730	20	6,0	55	3,3	13,41	19,7
Sárosd	3257	92	10695	87	264	4096	27	2,8	116	3,3	12,34	15,5
Sárszentágota	1355	25	5936	28	76	688	21	1,8	237	4,4	17,83	9,1
Sárszentmihály	2603	48	7531	78	167	1622	30	1,8	157	2,9	15,59	9,7
Seregélyes	4250	125	16771	163	433	25998	38	2,9	134	3,9	9,82	60,0
Soponya	1888	24	6052	56	57	11476	30	1,3	252	3,2	33,12	201,3
Söréd	427	6	2531	26	82	827	61	1,4	422	5,9	5,21	10,1
Sukoró	731	40	4272	26	66	3206	36	5,5	107	5,8	11,08	48,6
Szabadbattyán	4302	88	12017	187	1036	26277	43	2,0	137	2,8	4,15	25,4
Szabadegyháza	2282	45	5560	171	152	1580	75	2,0	124	2,4	15,01	10,4
Szabadhídvég	935	60	5543	52	105	1438	56	6,4	92	5,9	8,90	13,7
Szár	1695	36	8243	82	103	936	48	2,1	229	4,9	16,46	9,1
Szárliget	1991	30	5131	80	319	1571	40	1,5	171	2,6	6,24	4,9
Tabajd	872	60	4683	88	123	3246	101	6,9	78	5,4	7,09	26,4
Tác	1503	53	5085	18	65	1657	12	3,5	96	3,4	23,12	25,5
Tordas	1451	105	7090	352	264	6208	243	7,2	68	4,9	5,50	23,5
Úrhida	1290	8	1869	0	67	1783	0	0,6	234	1,4	19,25	26,6
Vajta	1022	32	6062	47	85	1456	46	3,1	189	5,9	12,02	17,1
Vál	2278	50	9087	54	260	11348	24	2,2	182	4,0	8,76	43,6
Velence	3931	205	17188	501	501	22962	127	5,2	84	4,4	7,85	45,8
Vereb	811	94	4499	35	123	1617	43	11,6	48	5,5	6,59	13,1
Vértesacska	1761	76	7101	57	148	3560	32	4,3	93	4,0	11,90	24,1
Vértesboglár	892	16	5332	98	73	2312	110	1,8	333	6,0	12,22	31,7
Zámoly	2139	30	9323	27	255	2689	13	1,4	311	4,4	8,39	10,5
Községek össz.:	199822	7221	805620	10741	21803	552076	54	3,6	112	4,0	9,16	25,3
Városok össz.:	225325	8678	965620	18050	38490	919087	80	3,9	111	4,3	5,85	23,9
Megeye össz.:	425147	15899	1771240	28791	60293	1471163	68	3,7	111	4,2	7,05	24,4

Fejér megye városi könyvtárai és a Martonvásári Nagyközségi Könyvtár 1997. évi működésének legfontosabb mutatói

VÁROSOK	Lakos	Alap ter. (m ²)	Könyvtári állomány	Beszerezési összeg (Ft)	Belratkozott olvasó	Kölcsönzött dokumentum	Beszerezési kvóta (Ft/lakos)	Alapter.elátottság (m ² /100 lakos)	Tárolási index (áll./m ²)	Elátottság (Átl./lakos)	Olvasó arány (lakos/olvasó)	Olvasói érdeklődés (Kölcs. dok./olvasó)
Bicske	11454	563	63256	669000	1961	32687	58	4,9	112	5,5	5,84	16,7
Dunaújváros	56889	2800	182463	4213000	10604	174595	74	4,9	65	3,2	5,36	16,5
Enying	7314	326	30191	929000	1167	32604	127	4,5	93	4,1	6,27	27,9
Gárdony	8673	428	36189	935000	1363	34831	108	4,9	85	4,2	6,36	25,6
Mór	14710	403	84142	1367000	1896	48760	93	2,7	209	5,7	7,76	25,7
Polgárdi	6065	142	17285	275000	723	20014	45	2,3	122	2,8	8,39	27,7
Sárbogárd	13448	562	65345	1414000	2154	58937	105	4,2	116	4,9	6,24	27,4
Városok össz.:	118553	5224	478871	9802000	19868	402428	83	4,4	92	4,0	5,97	20,3
Martonvásár	4895	110	18440	564230	576	11615	115	2,2	168	3,8	8,50	20,2
Szfvár (*)	106772	2390	275162	5750000	10208	222238	54	2,2	115	2,6	10,46	21,8
Szfvár (**)	106772	1064	211587	2698000	8414	294421	25	1,0	199	2,0	12,69	35,0
Szfvár össz.:	106772	3454	486749	8448000	18622	516659	79	3,2	141	4,6	5,73	27,7

* Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár

** Székesfehérvári Városi Könyvtár

Néhány szó a táblázatról és a martonvásári könyvtárról

Mint láthatjuk - a címmel ellentétben - a felsorolt könyvtárak mellett táblázatunk közli a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár legfontosabb adatait is. Összefüggésben van ezzel az is, hogy a Székesfehérvári Városi Könyvtár adatait elkülönítve szerepeltettük, hiszen a város könyvtári ellátását a két könyvtár (a városi és a megyei) együttesen biztosítja, azaz azok „összesen” adatait érdemes a városi könyvtárakkal (persze egyéb megfontolásokat is téve) összehasonlítani. A Martonvásári Nagyközségi Könyvtár legfontosabb mutatóit pedig azért tüntettük fel, mert a közelmúltban hosszabbította meg a helyi képviselő-testület Chilla Szilvia vezetői kinevezését, s ennek kapcsán érdemben tárgyalta a könyvtár tevékenységét is. Ennek során szó esett arról is, hogy Martonvásár szellemi infrastuktúrája (idegenforgalom, országos rendezvények stb.) már nyilvánvalóan eléri a városi rangot, ám ez akkor lesz teljessé, ha a könyvtár is megközelíti azt. Mindenesetre megállapíthatjuk: az iskolában rendkívül szűkös körülmények között elhelyezett könyvtár - több mutatóját is tekintve - közelíti már a városi könyvtárak átlagát. (Az állománygyarapítási kerete kétszer akkora volt, mint a polgárdi könyvtaré.) A helyiségviszonyok megoldása után tehát minden lehetőség meglenne arra, hogy Martonvásáron korszerű könyvtári szolgáltatásokat alakítsanak ki.

Az állománygyarapításra fordított összegek 1997-ben a folyóiratok előfizetésével együtt

KSH kód	Önkormányzat neve	1997. gyarapítás	KSH kód	Önkormányzat neve	1997. gyarapítás
0700000	Fejér megyei önk.	6 724 000	0704659	Martonvásár	680 000
717 376	Aba	285 000	0716948	Mátyásdomb	50 000
0708925	Adony	95 273	0717552	Mezőfalva	759 848
0726824	Alap	123 724	0705689	Mezőkomárom	14 149
0715176	Alcsútdoboz	25 000	0706576	Mezőszentgyörgy	55 157
0725283	Alsószentiván	-	0729036	Mezőszilas	762 830
0708730	Bakonycsernye	139 000	0725715	Moha	-
0723153	Bakonykúti	megszűnt	0718485	Mór	1 955 000
0731103	Balinka	111 473	0727599	Nadap	szünetelt
0707047	Baracs	190 042	0713903	Nádasdladány	117 000
0708581	Baracska	szünetelt	0707001	Nagykarácsony	61 600
0708466	Beloianisz	62 000	0732364	Nagylók	30 525
0716346	Besnyő	32 143	0723588	Nagyveleg	24 788
0710481	Bicske	857 426	0726134	Nagyvenyim	281 000
0718254	Bodajk	370 000	0725751	Pákozd	99 594
0711624	Bodmér	megszűnt	0728848	Pátka	119 539
0713152	Cece	101 000	0721786	Pázmánd	112 405
0730544	Csabdi	134 132	0719354	Perkátá	430 355
0705360	Csákberény	187 405	0717525	Polgárdi	415 685
0720002	Csákvár	362 000	0729018	Pusztaszabolcs	380 214
0721908	Csókakő	49 000	0717774	Pusztavám	78 133
0709779	Csór	87 000	0709900	Rácalmás	150 171
0706734	Csösz	-	0702015	Ráckeresztúr	szünetelt
0732753	Dég	126 709	0723694	Sárbogárd	1 414 000
0703115	Dunaújváros	5 620 000	0702723	Sáregres	44 000
0720358	Előszállás	60 000	0731802	Sárkeresztes	40 220
0702802	Enying	861 000	0725344	Sárkeresztúr	68 915
0723603	Ercsi	814 876	0702699	Sárkeszi	30 000
0702316	Etyek	698 000	0725140	Sárosd	57 576
0732203	Fehérvárcsurgó	75 000	0731538	Sárszentágota	28 071
0729939	Felcsút	-	0711776	Sárszentmihály	78 000
0706114	Füle	60 000	0720206	Seregélyes	337 446
0715750	Gánt	-	0733321	Soponya	50 000
0710296	Gárdony	1 144 000	0702893	Söréd	34 885
0715918	Gyúró	31 314	0714951	Sukoró	26 000
0723427	Hantos	33 216	0728705	Szabadbattyán	175 000
0717738	Igar	72 000	0713259	Szabadegyháza	171 000
0732018	Iszkaszentgyörgy	157 000	0718740	Szabadhidvég	48 800
0702200	Isztimér	21 000	0719549	Szár	97 000
0713462	Iváncsa	184 206	0733491	Szárliget	79 992
0715972	Jenő	-	0714827	Székesfehérvár	4 020 000
0721342	Kajászó	30 000	0714465	Tabajd	106 549
0716683	Káloz	85 440	0729267	Tác	27 610
0721926	Kápolnásnyék	szünetelt	0721005	Tordas	380 670
0702343	Kincsesbánya	146 511	0717482	Újbarok	nincs kv tár
0712636	Kisapostag	63 000	0717622	Úrhida	40 000
0728990	Kisláng	500 000	0702459	Vajta	51 634
0730650	Kőszárhegy	33 000	0705829	Vál	61 000
0734209	Kulcs	szünetelt	0725016	Velence	597 451
0707506	Lajoskomárom	62 000	0703498	Vereb	42 000
0707269	Lepsény	82 956	0702750	Vértesacsá	59 399
0719114	Lovasberény	174 000	0713897	Vértesboglár	115 632
0727678	Magyaralmás	80 942	0730243	Zámoly	76 806
0723490	Mány	138 197			

Adatok a kortárs magyar szerzők olvasottságáról

1. A felnőttek részére vásárolt verseskötetek fogadtatása

A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár az elmúlt évben és idén is tanácskozást szervezett a könyvhéten a kortárs magyar irodalom fogadtatásáról. A tanácskozások kezdeményezői a Széphalom Könyvműhely szerkesztői, szerzői voltak, így előadókként köszönthettük azokon - többek között - Jókai Annát, Mezey Katalint, Monostori Imrét, Nagy Attilát. E sorok írója mindkét alkalommal a kortárs magyar szerzők olvasottságáról szólt, néhány kisebb-nagyobb felmérés alapján.

Ezek közül az egyik (1997-ben) azt vizsgálta, hogy az 1992 és 1995 között felnőttek részére vásárolt versesköteteknek milyen volt a fogadtatása a könyvtárban. (Az 1996. évi vásárlásokat nem elemeztük, hiszen egy esztendő talán még kevés ahhoz, hogy a mű könyvtári olvasottságáról egyértelműen nyilatkozzunk.) E négy év alatt a kortárs magyar szerzőktől 288 verseskötetet (262 művet, az átlagos példányszám tehát 1,09 volt) vásárolt a könyvtár. A könyveket összesen 319-en olvasták, azaz egy kötetet átlagosan 1.1 fő. Az egyes kötetek kölcsönzőinek a száma következőképpen alakult.

Kölcsönzők száma	Kötet	%-ban
0	116	40
1	103	36
2	41	14
3	9	3
4	5	2
4-nél több	14	5
319	288	100

Noha jól tudtuk, hogy az elmúlt években (évtizedekben) jelentősen csökkent a versek iránti érdeklődés, mégis meglepetést okozott az egyáltalában nem vagy csak egyszer kölcsönzött könyvek száma. Mindenesetre megállapíthatjuk, hogy a könyvek beszerzési ideje aligha befolyásolta azok forgalmát. (Például az 1992-ben vásárolt könyvek közül 1 olvasója volt a könyvek 26 %-ának, az 1995-ben vásároltak közül pedig 45 %-ának.) Úgy tűnik tehát, hogy a mű keresettsége, a szerző népszerűsége a döntő a forgalmat tekintve, amiben meghatározó szerepet játszik a könyv újdonságértéke is.

Nincs terünk (se kedvünk) felsorolni azokat a műveket, amelyeket egyáltalában nem kölcsönöztek, ezért csak néhány ilyen könyv szerzőjének nevét említjük meg, zárójelben közölve a kötetük megjelenési évét. Baka István (1994), Bertók László (1992), Csukás István (1994), Gál Éva Emese (1994), Gál Sándor (1992), Gécz János (1993), Kálnoky László (1992), Lakatos István (1993), Makay Ida (1994), Marno János (1994), Mezei András (1994), Ozsvald Árpád (1992), Pintér Lajos (1994), Rába György (1993), Serfőző Simon (1995), Vasadi Péter (1993) stb.

És persze folytathatnánk a sort a csak egyszer kölcsönzött könyvek listájával Bella István *Testamentum* című kötetétől (amelyekből 3 példányt vásároltunk) Tornai József *A sikoltozó rózsza* című kötetéig. Ám, hogy közérzetünket is javítsuk kissé, nézzük meg a legnépszerűbb verseskötetek jegyzékét. Ez így fest:

Szerző, cím	Kiadás éve	Példányszám	Kölcsönzők száma
Áprily Lajos: Összes versei	1994	2	24
Márai Sándor: A delfin visszanéz	1994	2	20
Mécs László: Anya	1993	2	14
Szepes Mária: Versek. 1925-1994.	1994	1	11
Mészöly Dezső: Sirály a Burgban	1995	1	8
Illyés Gyula: Válogatott versek	1995	1	7
Illyés Gyula: Legszebb versei	1994	1	7
Zalán Tibor: Seregszemle	1994	1	7

Szerző, cím	Kiadás éve	Példányszám	Kölcsönzők száma
Gyurkovics Tibor: A test balladája	1992	3	5
Balla Zsófia: Ahogyan élsz	1995	1	5
Orbán Ottó: A költészet hatalma	1994	1	4
Tornai József: Pünkösdi lobbanás	1993	1	4

Nos, mindent egybevetve vannak tehát a kortárs, legújabb lírának olvasói a megyei könyvtárban, s ha játszani is akarunk egy kicsit a számokkal, akkor az említett 300 kölcsönző közül feltehetően 100-200-at nem csak az alkalmi érdeklődők közé sorolhatunk. (Ők a 8400 felnőtt beiratkozónak mintegy 2 %-át teszik ki.)

Hasonló eredményre jutottunk, amikor a 4500 aktív kölcsönző által elvett könyveket elemeztük. Az olvasóknál összesen 62 verseskötet volt. A legnépszerűbb szerzők (zárójelben közöljük a kölcsönzött kötetek számát) a következők: Szabó Lőrinc (5), Nemes Nagy Ágnes (4), Bella István (3), Csoóri Sándor (3), Faludy György (3), Pilinszky János (3), Weöres Sándor (3), Áprily Lajos (2), Eörsi István (2), Heltai Jenő (2), Orbán Ottó (2), Rab Zsuzsa (2), Ratkó József (2).

Ha mennyiségében nem is tekintélyes, de minőségében mindenképp sokatmondó jegyzék, s talán egy kicsit választ is ad az előbbieken felmerült kételyeinkre, igaz Illyés Gyula verseit ezúttal nem leltük a többször kölcsönzött könyvek között. Érdemes egyébként adatainkat összehasonlítani egy, a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár által 1964-ben végzett vizsgálat eredményeivel. (Ld. Illés Zsuzsa: Versek és olvasóik Újpesten = Könyvtáros, 1964, 11. sz. 674-677. p.) Akkor a legnépszerűbb szerzők a következők voltak: Szabó Lőrinc, Illyés Gyula, Juhász Ferenc, Váci Mihály, Várnai Zseni, Heltai Jenő, Simon István, Garai Gábor.

Szintén ebben az évben vizsgálták 18 héten keresztül a szolnoki Versegly Ferenc Megyei Könyvtárban a kortárs magyar írók olvasottságát. (Ld. Kardosné Benke Irén: Kik a legnépszerűbb magyar írók Szolnokon? = Könyvtáros, 1964. 9. sz. 546-548. p.) A legnépszerűbb verseskötetek listája így alakult: Csoóri Sándor: Menekülés a magányból (18), Tiszta szigorúság. Antológia (17), Simon István: Pacsirtaszó (10), Illyés Gy.: Új versek (10), Tóth Judit: Tűzfalak (9), Zelk Zoltán: Tűzből mentett hegedű (8).

2. A gyermekkönyvtárba vásárolt verseskötetek fogadtatása

Az előbbieken azt közöltük, hogy milyen eredményekre vezettek azok a vizsgálódások, amelyek a felnőttek részére vásárolt kortárs magyar költők könyvtári fogadtatását elemezték a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtárban. Ezt követően, 1998-ban azt vizsgáltuk meg, hogy a mai magyar költők önálló versesköteteit milyen mértékben kölcsönzik, kölcsönözték a gyermekkönyvtárban. (Nem vizsgáltuk tehát a kortárs költői antológiákat, noha - a könyvtárosok gyakorlati tapasztalatai alapján - ezek népszerűbbek az önálló műveknél.) Ismét négy év, az 1993 és 1996 között vásárolt művek forgalmát tekinthettük át. A négy esztendő alatt a kortárs magyar íróktól összesen 56 verseskötet (30 művet, az átlagos példányszám tehát 2 volt) vásárolt a könyvtár. A könyveket összesen 74-en olvasták, egy kötetet átlagosan 1,7 fő. (A felnőttek részére vásárolt könyvek esetében ez az arányszám 1,1 volt.)

Kölcsönzők száma	Kötet	%-ban
0	32	57
1	14	25
2	3	5
3	1	2
4	1	2
4-nél több	5	9
74	56	10

Az adatok szinte kísértetiesen hasonlítanak a felnőttek részére beszerzett verseskötetek kölcsönzésének arányaihoz. (A felnőtt részlegben egyszer sem olvasták a 4 év alatt beszerzett kötetek 40 %-át, egyszer a 36 %-át.) Az egyáltalában nem kölcsönzött művek száma 12 volt, meghaladta a vásárolt művek 30

%-át. Csak néhány példát sorolunk fel közülük, jelezve a művek kiadási évét és példányszámát: Adonyi Sztancs József: Meseautó (1996-2), Bettes István: Hun bál (1996-1), Fecske Csaba: Hol voltam (1996-2), Győri László: Kutyafoci (1996-2), Kiss Dénes: Uttam-futtam (1994-2), Utassy József: Szamárcsillag (1994-2).

A két legnépszerűbb mű (köteteik olvasóinak száma 4-nél több volt) pedig a következő: Czeglédy Gabriella: Hóvilág (1994-3) - 28 kölcsönző, Kányádi Sándor: Billeg-ballag (1992-2) - 19 olvasó.

A felmérés időszakában megvizsgáltuk a 601 aktív gyermekolvasónál (az évente beiratkozó olvasók száma átlagosan 1500) levő kortárs költők műveinek számát, ezúttal az antológiákat is. Összesen 15 olvasónál (2,5 %) 6 önálló verseskötet és 11 antológia volt, az összesen kölcsönzött könyvek 0,9 %-a. (Ha tehát vizsgáljuk a négy év alatt beszerzett antológiák forgalmát is, akkor feltehetően kedvezőbb képet kapunk a versolvasásról.)

Végezetül megemlítjük, hogy a versek és általában a szépirodalom iránti érdeklődés csökkenése - a kölcsönzők 37 %-ánál csak ismeretterjesztő művek voltak - bizonyára összefügg a könyvkiadás változásaival is. Az elmúlt években a korábbiakhoz képest jelentősen csökkent a 6-14 éves korosztály részére kiadott szépirodalmi művek, köztük a verseskötetek száma. Jól tükrözi ezt a gyermekkönyvtárba beszerzett művek aránya is. Míg húsz évvel ezelőtt, 1978-ban a vásárolt könyvek 39 %-a volt szakirodalom, addig 1997-ben ez az arány 89 %-ot tett ki. 1978-ban 12 verseskötetet vásárolt a könyvtár 59 példányban, 1997-ben 6 művet 10 példányban. (Lásd részletesebben a mellékelt táblázaton.) Természetesen ezeknek az arányoknak, adatoknak a kialakulásához hozzájárult az a tény is, hogy az új kiadású szépirodalmi művekből alig vásárolt a könyvtár, mert már megfelelő mennyiséggel rendelkezik azokból - ugyanakkor (éppen azért, mert a gyakorlati tapasztalatok is bizonyították, hogy csökken irántuk az érdeklődés) - csökkentette a beszerzett verseskötetek példányszámát. A szépirodalom beszerzését nem befolyásolta a beszerzési keret nagysága, ezt legfeljebb néhány nagyon drága ismeretterjesztő mű esetében mondhatjuk el.

Arató Antal

A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár, a Szent István Király Múzeum, a Fejér Megyei Művelődési Központ és a Fejér Megyei Levéltár a telematikai fejlesztések összehangolása érdekében együttműködési megállapodást kötött ez év áprilisában. A megállapodás a következőket tartalmazza:

- A már meglévő és a most kialakítandó információs rendszerünket az 1998-2000-es időszakban egységes megyei közgyűjteményi és közművelődési információs rendszerre hangoljuk össze.
- Ennek érdekében a folyamatosan digitalizált adatokat egy közösen meghatározott adatfeldolgozási rendszerben, egységes formában jelenítjük meg.
- Összehangoljuk a kulturális örökségünket képező információk digitalizálását, valamint a digitalizáláshoz szükséges eszközök beszerzését. Továbbá összehangoljuk még a dokumentumok számítógépes feldolgozásához szükséges program beszerzését és használatát, a dokumentumok feldolgozását.
- A párhuzamosan kialakítandó számítógépes szolgáltató rendszerünkön kölcsönösen átlépési lehetőséget biztosítunk egymás hálózatába.
- Kialakítjuk az információs rendszer fejlesztéséhez szorosan kapcsolódó továbbképzések rendszerét és azt összehangolva bonyolítjuk le.
- Külön megállapodás mellett lehetőséget adunk más kulturális intézmények és szervezetek számára a rendszerünkhez való csatlakozásra.
- Hosszú távon kapcsolatot építünk ki a megyei közoktatási, turisztikai és területfejlesztési információs rendszerrel.

**Mai magyar költők legkevesbé népszerű művei a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár
gyermekkönyvtárában**

(A vizsgálat az 1978-tól 1997-ig beszerzett művekre terjedt ki.)

Egyáltalában nem kölcsönzött művek

Szerző, cím	Kiad. éve	Példányszám
Adonyi Sztancs József: Meseautó	1996	2
Balajthy Ferenc: Állati dolgok	1993	2
Balajthy Ferenc: Űrdiszko	1995	3
Bettes István: Hun bál	1996	1
Fecske Csaba: Hol voltam	1996	2
Fehér Ferenc: Szeptemberi útravaló	1983	2
Fellinger Károly: Égig érő vadkörtefák	1997	2
Grabócz Gábor: Mesés madármindenség	1994	2
Győri László: Kutyafoci	1996	2
Jánky Béla: Napkosár	1990	3
Kányádi Sándor: Küküllő kalendárium	1989	4
Kecskés Béla: Bogárbál	1994	1
Keszeli Ferenc: Szóhancúr	1990	3
Kiss Benedek: Nap-hal-nap	1986	2
Kiss Dénes: Uttam-futtam	1994	2
Konzol László: Színmuzsika, fényvarázs	1981	3
Kormos István: Ejhaj, csibekas	1980	2
Mester Attila: Matyó király koronája	1996	2
Németh István Péter: Angyalvihánc Manophülében	1996	2
Rostás Farkas György: Tiétek a szívem	1991	2
Tamkó Sirató Károly: Pinty és Ponty	1981	2
Tóth Éva: Kámfor Benedek	1986	3
Utassy József: Szamárcsillag	1994	2

Egyszer kölcsönzött könyvek

Szerző, cím	Kiad. éve	Példányszám
Benkő Attila: Madarak a futballpályán	1987	3
Fábián Imre: Angyalok csókjai	1993	1
Garai Péter: Körül-belül	1997	3
Jánky Béla: Szerencsefi	1987	5
Kanizsa József: Kacsavacsora	1996	1
Keszeli Ferenc: Hókuszpókusz	1987	2
Kiss Benedek: Fütty úrfi	1986	4
Kovács András Ferenc: Manótánc	1994	1
Molnos Lajos: Akkor én, Alajos	1990	3
Nagy Gáspár: Áron mondja	1986	2
Petőcz András: Csutorás Gergely ébresztése	1991	2
Petőcz András: Micimackó barátai	1996	2
Utassy József: Havak hatalma	1996	2
Utassy József: Mézgarázdák	1980	1

Kétszer kölcsönzött művek

Szerző, cím	Kiad. éve	Példányszám
Balajthy Ferenc: Hetvenhét vers az állatokról	1989	2
Barak László: Idő volt	1990	3
Birtalan Ferenc: Összevesztem a tulipánnal	1989	3
Buda Ferenc: Kócmadzag	1979	4
Dénes György: Sétálni ment három kalap	1994	1
Dénes György: Zebramadár	1991	1
Gyárfás Endre: Állatábécé	1996	2
Horgas Béla: Az én cirkuszom	1983	4
Kenéz Ferenc: Esőben könnyen rám találtok	1984	4
Kiss Benedek: Zene-Bona	1982	4
Kövesdi Károly: Manóház	1989	2
Pintér Lajos: Zsiványok arca	1979	3
Rédei Gábor: Szélcsikó	1995	2
Róna Ferenc: Sárkányeregető	1985	3
Váci Mihály: Fecske, fecske, könnyű fecske	1980	5

A Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár gyermekkönyvtárába beszerzett könyvek száma

Év	Összesen	Ebből szépirod.	% -ban	Ebből szakirod.	% -ban	Önálló verseskötetek	
						Művek sz.	Péld.sz.
1978	1566	950	61	616	39	12	59
1979	1790	1201	67	589	33	21	77
1980	1755	1307	75	448	25	15	54
1981	1742	1247	72	495	28	7	20
1982	1602	1087	68	515	32	6	25
1983	1449	943	65	506	35	9	28
1984	1296	962	74	334	26	12	44
1985	1212	731	60	481	40	12	50
1986	1303	802	62	501	38	9	31
1987	1035	620	60	415	40	12	45
1988	1094	720	66	374	34	1	3
1989	707	452	64	255	36	5	15
1990	809	476	59	333	41	10	25
1991	720	336	47	384	53	7	12
1992	672	355	53	317	47	7	12
1993	893	424	48	469	52	7	13
1994	1026	462	45	564	55	7	12
1995	736	259	35	477	65	4	9
1996	566	186	33	380	67	12	22
1997	934	103	11	831	89	6	10

**Mai magyar költők legnépszerűbb művei a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár
gyermekkönyvtárában**

(A vizsgálat az 1978-tól 1997-ig beszerzett művekre terjedt ki.)

Szerző, cím	Kiad. éve	Példányszám	Olvasók száma
Ágai Ágnes: Kamaszságok	1985	4	115
Nemes Nagy Ágnes: Bors néni	1978	7	77
Osváth Erzsébet: Dúdoló	1990	3	77
Gazdag Erzszi: Mesebolt	1978	5	69
Romhányi József: Szamárfül	1983	2	64
Weöres Sándor: Jár baba, járj!	1987	4	54
Kányádi S.: Tavaszi tarisznya	1982	5	50
Tamás Mária: Babaujjak tánca	1978	4	49
Oravecz Imre: Máshogy mindenki más	1979	4	46
Pinczési Judit: Benedek király	1980	4	44
Ágai Ágnes: A titkokat az ujjaimnak mondom el	1983	5	38
Molnos Lajos: Udvarunkon vén diófa	1981	3	36
Nemes Nagy Ágnes: Szökőkút	1979	7	36
Szentmihályi Szabó P.: Mókusbál	1980	3	36
Csoóri Sándor: Lábonjáró verőfény	1987	6	35
Weöres Sándor: Ha a világ rigó lenne	1992	3	34
Székely Dezső: Süt a nap, süt a pék	1979	4	32
Fecske Csaba: Se füle, se farka	1980	5	30
Károlyi Amy: Két bunda bandukol	1980	4	30
Czeplédi Gabriella: Hóvilág	1994	3	28
Gyárfás Endre: Ábécéskert	1986	1	28
Horgas Béla: Nyelvöltögető	1978	6	28
Gazdag Erzszi: Meseforrás	1990	4	25
Szepesi Attila: A bohóc seregélyek	1985	5	25
Bella István: Az zöld pizsamabéka	1979	5	23
Drégely László: Bűvös zsák	1985	3	22
Weöres Sándor: Bóbita	1987	3	22
Horgas Béla: Sárpogácsa	1978	5	21
Pető Sándor: Széllkakas	1979	4	20
Kányádi Sándor: Billeg ballag	1993	2	19
Rónay György: Mondd, szereted az állatokat?	1980	3	19
Kiss Dénes: Kó-fic-kó	1979	5	18
Kormos István: Égig érő fa	1980	5	18
Tarbay Ede: Álom-manó	1987	5	18
Gáti Kovács István: Tücsökhinta	1992	1	17
Gazdag Erzszi: Bízató	1986	5	17
Gazdag Erzszi: Mézcsorgató	1981	1	17
Gyurkovics Tibor: A pápai mézesbábos	1983	4	17
Nagy István, Cs.: Zebratánc	1979	4	17
Pákolitz István: Kínálgató	1979	3	17
Szerb György: Olgeborge kapitány	1978	4	16
Zelk Zoltán: Három morzsa meg egy fél	1985	6	16
Dénes György: Pipitér	1984	3	15
Kányádi Sándor: Költögető	1991	2	15
Szilágyi Domokos: Liliom-palota	1980	3	15

**Legnépszerűbb mai magyar költők a Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár
gyermekkönyvtárában**

(A vizsgálat az 1978-tól 1997-ig beszerzett művekre terjedt ki.)

Szerző	Olvasók száma	Művek száma	Példányszám össz.:
Ágai Ágnes	153	2	9
Gazdag Erzsi	124	5	17
Nemes Nagy Ágnes	113	2	14
Weöres Sándor	113	4	12
Kányádi Sándor	93	5	18
Osváth Erzsébet	83	3	9
Romhányi József	64	1	2
Horgas Béla	57	6	19
Tamás Mária	49	1	4
Pinchési Judit	48	2	7
Oravec Imre	46	1	4
Szentmihályi Szabó Péter	45	2	8
Gyárfás Endre	43	4	9
Szepesi Attila	40	3	13
Zelk Zoltán	38	5	17
Molnos Lajos	37	2	6
Csoóri Sándor	35	1	6
Kiss Anna	35	3	14
Czeglédy Gabriella	32	2	4
Székely Dezső	32	1	4
Fecske Csaba	30	2	7
Károlyi Amy	30	1	4
Bella István	29	2	9
Kormos István	29	3	12
Gyurkovics Tibor	26	2	6
Dénes György	24	4	8
Drégely László	22	1	3
Kiss Dénes	21	3	11
Pákolitz István	21	2	7
Mándy Stefánia	20	3	12
Pető Sándor	20	1	4
Tandori Dezső	20	3	10

A könyvtárhasználati anyag évfolyamonkénti bontása a NAT szellemében

Évfolyam	Könyvtári ismeretek	Könyv (dokumentum) ismeret	Órakeret informatika és magyar
1.	<ul style="list-style-type: none"> - a könyvesbolt és könyvtár - a viselkedési formák - a képeskönyvek, mesék, versek szabadpolcos elhelyezésének megismerése - a könyvtári szolgáltatások 	<ul style="list-style-type: none"> - Ablak-zsiráf képes gyermeklexikon 	1 2
2.	<ul style="list-style-type: none"> - főbb állományegységek a szabadpolcos térben (szép- és ismeretterjesztő irodalom) 	<ul style="list-style-type: none"> - könyvsorozatok - a könyvek fontos tartalmi adatai: szerző, cím, tartalomjegyzék, illusztrációk) 	1 2
3.	<ul style="list-style-type: none"> - az ismeretterjesztő irodalom szabadpolcos elhelyezése (mit jelentenek az egyes szakszámok) - betűrendes szerzői, címszó és sorozati katalógus - számítógépes katalógus 	<ul style="list-style-type: none"> - a könyvek felépítése, tartalma főbb adatai (fülszövegek, könyvismertetések) - könyvsorozatok (szépirodalom és ismeretterjesztő) - lexikonok - CD-ROM-ok használata 	2+2 3
4.	<ul style="list-style-type: none"> - a korábbiak kiegészítése a folyóiratok, audiovizuális dokumentumok és multimédia raktári rendjével - betűrendes cédula- és számítógépes katalógus ismereteinek elmélyítése 	<ul style="list-style-type: none"> - könyvek formai és tartalmi elemeinek teljes körű megismerése (szöveges és nem szöveges részek) - lexikon, enciklopédia, szótár jellemzői - CD-ROM-ok használata 	2+2 3
5.	<ul style="list-style-type: none"> - a könyvtár szabadpolcos raktári rendje: a természet- és alkalmazott tudományok könyvtári rendszere - a cédula- és számítógépes katalógusban ezen területek feltérképezése 	<ul style="list-style-type: none"> - általános és szaklexikonok, enciklopédiák, egy- és többnyelvű szótárak felépítése, használata - új információhordozók 	1+1 4
6.	<ul style="list-style-type: none"> - a könyvtár szabadpolcos raktári rendje, a művészetek, a nyelv és irodalom könyvtári rendszere - a cédula- és számítógépes katalógusban ezen területek feltérképezése 	<ul style="list-style-type: none"> - az információ és a dokumentum, a könyv és a sajtótermékek, - enciklopédiák és szótárak (rövidítésjegyzékek, jelek, előfejek, szócikkek, különböző mutatók) - új információhordozók 	1+1 4

Évfolyam	Könyvtári ismeretek	Könyv (dokumentum) ismeret	Orakeret informatika és magyar
7.	- a könyvtár szabadpolcos raktári rendje: a földrajz és történelem könyvtári rendszere - a cédula- és számítógépes katalógusban ezen területek feltérképezése	- a bibliográfiák (önálló és kézikönyvben található) használata és egy témabibliográfia összeállítása - új információhordozók	1+1 4
8.	- a könyvtár állományi rendjének teljes körű ismerete, az ETO rendszere - a számítógépes katalógus biztos kezelése - az alapvető könyvtártípusok: nemzeti- szak-, iskolai-, közművelődési könyvtár	- a könyvtár komplex ismerete, gyakoroltatás	1+1 4
9-10.	- a teljes könyvtárhasználat és önálló ismeretszerzés		1+1 3

A fentiekben egy hosszú távú, egymásra épülő rendszert vázoltunk fel. Az új NAT az 1998-99-es tanévben kerül bevezetésre az 1. és 7. évfolyamokon. Az áthidaló időszakban még a régi gyakorlathoz kapcsolódik az új. A teljesítmény-felmérések idején (6. és 8. évfolyam) teszttel mérjük a tanulók tudásszintjét, s az itt elért eredmény az informatika tantárgy értékelésében jelenik meg. Az itt vázolt elképzelések kizárólag a szaktanárok pontos és teljes együttműködésével valósíthatók meg.

Gáll Éva (Zalai Könyvtári Levelező, 1998. 1. sz.)

